

Brkalovy kapitoly.

Průběh

(Pokračování)

V pěti minutách za pomoci veselých chasy a hospody, byly koženky dole a četník věděl i kdo je pověsil, sedl ku stolu a psal sňhodlný raport do berné knížky své, při čemž vypil as 10 holeb piva. A pak se sebral a šel.

Asi za tři dny obecní serbus (sluha) přinesl mně od sl. o. k. hejtmantví z Místku oběsání, ku dostavení se před politický soud p. hejtmantví, pro urážku jeho veličenstva. Sebral jsem v udaný den oběsání do kapsy a hajdy tam, kde mne chtěli mít.

Pokorně jsem zaklepal a na hrubě herajni! poníženě zůstal u dveří státi, mačkaje chlapatou zimní beranici, kterou mi babička s pládem vnutíla, abych při cestě na Špilberk přj neustydnu!

V kanceláři seděl pouze jeden pšaf, který tázal se po mém pšání a když dověděl se, proč jsem tam mi přátelsky radil: Jen se nepřiznejte! As po půl hodině přišel p. sekretář a za hodnou chvíli teprve pak p. hejtman a procedura počala následovně:

Pšaf: "Poslušně melduju p. hejtman, zde je ten člověk co ve Chlebovicích pověsil ty kožené kalhoty."

Hejtman: "Aha!"

Sekretář: "Zatracený darebák!"

Hejtman: "Pojďte sem blže a dejte mi oběsání!"

Šel jsem blže a podal p. hejtmantví oběsání.

Hejtman: "Dobře, zde se postavte."

Postavil jsem se.

Hejtman čte raport četníkův, později zaslané vysvědčení z mé obce, dále z Chlebovic. Sedne a počne se tázati: "Proč a za jakým účelem pověsil jste ty kožené kalhoty?"

"Prosím, aby uschly."

"To není pravda!"

Sekretář: "Das ist aber ein Lump."

"A proč vyvěsil jste je právě 10 května, vždyť jste přece věděl, že se žen kor. princ."

"To jsem nevěděl, p. hejtman!"

"Musel jste to věděti, vždyť to věděli všichni lidé."

"Já to popřírám, p. hejtman, když věděli to všichni lidé a já ne, tedy to přece věděli všichni nevěděli."

"Tázu se vás ještě jednou, proč jste ty kalhoty věšel do místa tak pro vše tu nepřiležitého a nepověsil jste je někde dále?"

"Poněvadž dále jsem nemohl!"

"A proč jste dále nemohl?"

"Poněvadž dále chodila telata a žvýkala."

"Telata přece nežvýkají kožené kalhoty?"

"Ty strýcovi telata žvýkají nejen kalhoty a též i sukně, o tom by vám nejlépe pověděla stará naše Dorota, které sežvýkali spodničku."

"Spodnička Doroty nepatří do výslechu."

"Patří však k objasnění, p. hejtman."

"Řekněte upřímně proč jste přece ty kalhoty věšel, bez advokátských štrychů."

"Poněvadž p. hejtman kožené kalhoty žádné advokátské štrychy nemají."

"Vy jste štrychař sám! Máte nevyváhanou selskou hubu, dejte si na ni pozor!"

"Prosím, zde, p. hejtman?"

"Ano, třeba zde! Můžete říti, po dám to soudu, at ten rozhodne, sli- bujete se dostaviti, až budete povolán? Nepřijdete li, přivede vás četník v železách. Rozumíte?"

"Nerozumím, p. hejtman!"

"A co nerozumíte?"

"Tomu četníkovi v železách!"

"Vy jste impertinentní nevyváhaná huba. Jděte!"

Ion, kol jsem a rád k tomu. Jsa ještě ve dveřích, zaslechl jsem páne sekretářův úsudek: "Ten není tak hloupý, ten osel, ten!" a dále jsem naslyšel. Stavil se na jednu v ho- stině, snědli jsem se s pět maštofch rohlíků, které v Místku zvláštěl pověsti se táh a chvátil zpět ku Chlebovicem, kdež nejméně se nadáli tak rychlého mého návratu. Měli celou naději, že mne zavřou nejméně na tři léta do špáku.

Strjo se smál až se ohýbal, při mém vyprávění a já použiv jeho rozmaru, požádal jej o potřebnou částku k mé cestě do mého domova, kteráž ochotně byla mi dána a já druhý den v noci přešvápil bratra svoji návštěvou a počal konati přípravy ku cestě přes valkou louži do Ameriky.

Maje po ote dostatečnou částku peněz, hodlal jsem rychle být hotov, však nezletilý jsa, bez svolení poručka neobdržel jsem ního a ten nevolil. Obdržel jsem tedy výpomoc od lidí úpině cizích, kteří umožnili mně provéstí můj úmysl.

Byl jsem úpině na cestu vypraven. Veškeré mé dědictví prodáno; ševcovské kleště a šidla dal jsem darem mému příteli za slib, že bude mi psáti vždy obratem pošty do nového světa.

Cesta veselé, pokud to šlo pěšky, ubíhala mi ku Žamberku a stanici železné dráhy. Vlak přijel v čas a já chtěje šetřiti, vsedl do 4. třídy, vlastně tam vlezl, an usednost tam nemožno pro mizernou přičinu, že tam není sedadel. Společnost tam byla veselá, z Mladkova, tlustá Němkyňe a pár poutníkův brebtajšech různec do Králku.

S Němkyňi seznámili jsme se bě hem několika minut, seděla na malé truhle a laskavě mně pokud široká její záda dovolila, místa postoupila. Splátkou věnoval jsem jí veškerou pozornost, za poskytnuté dobrodiní. Kdo ví co jest to být na cestě po 2 dny a státi ve 4. třídě, neb přechá zeti, jistě zná mou vděčnost, třeba k tlusté, však přece jen hezké Němkyňi, zejména jeli tato ještě mladá a švitořivá.

Drbali jsme tu spásitelnou o překo- t, když pojednou strašný praskot, náraz a již váleli jsme se ve směšné mechanici po podlaže. Brebentivě babičky, rance s tvarohem a pout- ním máslem, chlebem a podobným. Stará říčič babizna, lomozl se na ječícím dědkovi, který natažen přes rance baby, nárazem těla drtí hrnčkovou zásobu potravín. Já s Němkyňi jsme byli ze všech nejšťastnější. Při přemetu dvou kozelců, ani škrábek na celém těle, vyjma, že by mne byla, trvati to děle, Němka zadusila. Při celém tom rámusu nikdo se vážně neb nebezpečně neporanil a zejhuře dopadnul kozel, strážce toho nešťestí, kterýž utekl klukovi jej a kozy pasoucímu a dostal se tak co nezkušený v těch věcech, pod koleje lokomotivy, kterouž i s dvěma vozy vyhodil s koleje.

Poplašné znamení dáno ihned od prvního domku hlídače tratě a nám pomozeno z vozu ven a během 2 ho- din již nalezali jsme se opět dále na cestě, po přijetím pro nás vlaku z Ústí nad Orlicí. Následkem toho nešťestí dostalo se mi potěšen jeli ve vozu první třídy, který pro nás v nedostatku jiných byl poslán. Švi- tornou Němkyňi dali do vozu jiného. A tak opustil jsem tu českou vlast ve společnosti starého, brumlavého morousa, mezi Králky a Mitteval dem.

Pohraniční prohlídka v Mitteval- du, není nikdy přsná, an cestou toato velmi málo vystřehovalců se ubírá. Tedy dostav se šťastně do Pruska, v malé chvíli ujděděl jsem po úrodných živách Pruského Slez- ska do Břetislavy. Odkudž po krát- ké zastávce dále přes říšské nížiny ku hlavnímu městu říše bázuň boží a dobrých mravů, Berlínu.

As tak tři stanice před Berlínem, ráčila do vlaku vláti stará škatule, as 250liberůt, silná a tělostá žena, nosovci na zádech s proutí pístenou krusnou, naplněnou vejsemi.

Opatrně sundala krusnu ze sebe, pozorně ji postavila téměř do pro- střed vozu a polehoučkou na ní usadila, rozložnosc nohy co nejvíce mohla, patrně proto, aby co nejvíce překážela. Zle vlak hnul se ku předu pěkně zvolna, za to však na stanici dráhé, zrovna jak by nfm sám estoně za pačesy estáhl a po- rádně jej stržil. Pojednou s takou prudkostí dále se hnul a paní baba, vsala pojednou převahu na zad a již s hlasitým výkřikem ležela na zádech s překocenou krusnou na podlaže. Ubohá vajíčka, těm patrně ta náho- da se šloila, neb tak radostně vytě- kaly hloudek i břeč, vletením kras- ny za velkého smíchu, všech spoli- cestajšech.

Homerický ten smích patrně babu přivedl k vědomí, neb se hrozivm nářkem: Jesus, Maria, vstala a zve- dala překocenou krusnu. Postavila ji na nohy, jak se říká, vzpřímila se, podepřela sobě ruce v bok a spustila proti smějíjmu se publikum, tako- vou jeremiádu nadárek, jakých schopna jest pouze německá dračice, v nadávkách dobře již vyškolená. Celou tu 25 minut trval jej cestu, baba vedla svou a my se jí téměř nemohli děle smáti a ona nadávati vydržela by snad celý rok a ještě den. Berlín! voial tu do vozu kon- duktor a chuděrka pochopil, sotva že byl babou spatřen, již jej drapala jako pravá saň, div s postranního stupátka dolu nespádnul. Jsa mla- dý a silný odstrčil babu a skokem byl ve vozu, kdež babě počal je sá- zeti s takou zručností, že mílo bylo patřiti. Vlak mezitím zastavil v ná- draží a rámus přivolaal ihned několik strážníkův, kteří roztrhli rváče a po vysvětlení od konduktora, sebrali zuřící babu i s krusnou, na policejní stanici. (Pokračování.)

Pásmem Čerokýzů.

Pro Pokrok Záp. píše Hynek L. Rudš.

On the 16th of September eighteen ninety three, There was a rush of people to land of the Cherokee. They came from California and the state of Maine. Each wanting a lot or quarter — section "claim."

Ano!

Když šestnáctého září r. 1893 otevřeny pozemky Čerokýzů, rozprostřel se mezi státem Kansas a do- savaduím územím Oklahomy, když zahřměla děla, zarachotily pušky spolkové vojska na znamení, že volno každému zabratí tolik a tolik akrů půdy do nedávna rudochům náležející, tu udály se na pomezí donnělého Eldorada výjevy, jež účastníkům zajisté nikdy z paměti nevymizí.

Nebyl to "rush", jak v svrchu uvedeném verátku neznámého poety — boonera naznačeno, byla šleňná honba to tisíců, útočících s několika stran do vnitř liduprázdne krajiny; vyhlíželo to, jako by několik houfů žravný čas po vítězství prahnoucích, vrhlo se na nepřítel již ustupující ho....

Povšimněme si prozatím dvou takých houfů osadočků, mřičích do prostřední části pásma, zaujímajícího 2 miliony akrů, kterážto zem mezi 97½ a 98½ stupněm se nalezá a 57 mil v šířce měří.

U kansaského města Caldwell vy- čkává 15,000 lidí, v druhém pak proudu, na protějším pomezí blže Hennessey v Oklahomě je jich devět tisíc.

Stany dávno už strhány, dobytek zapřažen do vozů; vše připraveno ku vpádu do zaslibené země.

Teď zabiesklo se, zaduní výstřel a huš! vyrazí nesčetně jezdců z

řad, za nimi hlomozí těžké vozy, mezi těmi pletou se přáčeí, muži i ženy, vše řítí se v před jako bouře; dusot, ryk přehlušuje klest umdlá- vajících, teřj pračch zvedá se a ote- puje rozčilením zakalené zraky....

A dál a dál po pláncích, přes poto- ky a řeky, do lesů i mláze poutí se po úrodném pozemku baňčel, neba- je, zda souseď jeho při zblášeném letu hnát si přelomil, zblá jen žranf odo- laný k temi klest — "Help your self!" Toť healo panujel v divě té houě o laciný kousek z hrondy zemské....

Teď zrazily se oba roje, — teď teprv vzpomněli si mnozí, že nepod- nikli toliko řadu o závod, že jedná se jim o nějaký ten "claim!" A zas rozjždějí se na všechny strany, aby zarázili — možná-li — u nejbližšího mezníku a s puškou v ruce hájili jich nově získaný pozemek proti jiným, opozdivším se kolonistům.

Za několik málo hodin "razena" spůsobem vyřčeným prostředím, první i třetí část pásma. — Mnozí odjeli zpět s dobytkem ochromeným — nezbyloť pro ně pozemků dobejch, o soine pláne a vrchy nestojící; zbytek hájil nárok svůj dále.

A dnes?

Bylo to v lednu r. 1894.

Rozloučiv se s hostitelem mým p. Kučerou v Caldwell, usedl jsem do vlaku Chicago Rock Island dráhy, jenž zavěti mě měl tentokrátě také do pověstného stripu čerokýzského.

V krajině se šefilo, když rychlík vyjžděl z caldwellského nádraží. Utaaven předcházejel cestou po Ne- brasco nevšmám si mihotání tele- grafních drátů; nevšmám si pruhů rolf v dálece se zužujících, houštn, koryt napolovyschlých potoků, roz- lehlých prerif a oěm v letu unikaji- cích farem. Pomýšlím na spánek a již chystám upravit si pohodlný brloh, když zanotoval tu kdosi za mými zády: "Franku, máš ještě žďabec prasečho?!"

Dle této "hladové" otázky konsta- továno, že za mými zády se nalezá společnost krajanů. Nečbaje tudíž zemlených očí, upnu plášť, poopravím skřípec na spoceacém nosu, sra- zím širák daleko do tyla a: "Na zdar, páni!"

"Ježš Marijá, taký Čech?!"

"Ano, roztomile čtenářky, společ- ník páne "Franka", vzhledem na vlastenecké mé oslovení, otázal se zda-li jsem "taky Čech!" Počal jsem proto s ujišťováním: že nejsem Francouz, aniž poddaný královny Lilinokalani z ostrovů havajských, nýbrž v pravém slova smyslu "taky Čech" a ke všemu tomu Čech od no- vin, jemuž fortuna udělila vzácný úkol vandrovat po česko-americkém světě, pátrat kde Čechové málo čtou Pokrok Západu a kde nic, kde v tomto požehnaném roce mají tuze mnoho dolarů a kde žádné.

Po duchaplném představení podal jsem všem třem — byli totiž tři — novým společníkům návštěvny, za což presentoval mi jeden z trojice část pozůstatku zvěčnělého a později v komně uzmouzeného vepře. "Jezte, mladej!" povídal Francek, ukládaje mastný špalík masa na cíp nového mého haveloku!—

V 10 minutách bylo po suprise party i po prasecím, načež dověděl jsem se, že přátelé moji jedou z Da- koty do Oklahomska na lan! Ge- nerálním řečnickem byl Francek, 26letý juu, vytáhlý jako americký topol, "slobodný" — jako pisatel těchto řádků. Ale má holku — totiž Francek — moc pěknou holku ve staré vlasti; mimo toho má — už zase Francek — dolary, za něž troufá si porřdit dvě "osmdesátky" v Oklahomě; pak přiveze si Mary, budou hospodařit, atd. — Druzí jsou otec se synem odněkud z Nebrasky. Jedou do území za obchodem.

Zábava ve směru podobném trva- la hodina, aniž pozorovali jsme, že dávno jsme od hranic kansaských... na půdě Čerokýzů.

"North End", hlásl teď černoc- ský posluha; vlak umírní svůj let, přitáhla táhle houč, rychlík zastavil před samým nádražím v Severním End, kde přenocovatí jsem samý šel.

"No, tak good by, mistře", loučil se Frank, pedávaje mi zamačtanou pravici "a popište pásmo v novinách, abychom věděli...."

Vlak odtáhl k jihu.

Na místě, kdež před několika má- lo měsíci vlnila se prerie, uvidíš dnes v moderním slohu zbudované nádraží, v jehož průběh vytesán ná- zov stanice, Koid. K hlavní budově drží se několik domků železničnt společnosti náležejících. Opodál, po obou stranách tratě, rozkládá se nově založená osada téhož jména.

Třpytný blankyt klene se nad krajem, mrazí; z čekárny vycházejí- cí záře jako by vábila ke kamnám dšve, než hotel vyhledáme, které- mužto pokynu neodolává, chutě vlečem tlumoky do útulných míst, kde zrakům našim naskytl se pře- kvapeně neočekávané, dosvědčující, že skutečně nalezáme se na půdě před krátkem osadníkům otevřeně.

(Pokračování.)

OD NAŠICH DOPIŠOVATELŮ.

Yukon, Oalahoma. — V mém mi- nulém dopise stálo: "Teď je tu oper- ní budova a městské vězení", — kdežto mělo státi: "Teď se tu staví operní budova a městské vězení." Jiř Kouba.

Lidgerwood, N. D., 9. února '94. Čtená redakce! Kdyby naše osada neměla stálého dopisovatele do St. Paulského Obzoru, tu by as svět o nás málo věděl. Že však zmíněný p. dopisovatel musí být chatrného charakteru, vysvítá z toho, že se za své jméno stydí.

Ony dopisy zmíněného pána, jež páchnou ponejvíce jednatelstvím, byly by spíše hodny jednoho z těch českých kramářů, než usedlého zde občana.

Pokud se zmíněného pána nájezdy týkaly pouze česko-katolických zdej- ších občanů, byly mně lhostejny, že však pan dopisovatel O. ze dne 24. ledna počíná již se otráti o čleuy- zdejšho řádu Č. S. P. S. a o celou osadu vůbec, jsem nucen jemu od- pověditi. On mezi jiným praví:

"Nedivme se, neb není osady če- ské v celé Americe, kde se jeví většf nevšimavost, vůči jménu národnímu, jako v Lidgerwood."

Pane, kdyby jste byl řekl, že není osady česko-katolické, snad by to bylo na pravém místě, že však jste tak neučinil, tož vám musím sdělit, že jest to zdejšmu řádu Č. S. P. S. na etí utrhaním a rovněž drzou lzí. Zda o tom pochybuje, tož Vám bude dovoleno u zdejšho řádu se přesvědčiti o opaku vašeho tvrzení.

Dne 7. února byl otištěn ve vašich sloupečích dopis z naší osady a pode- psán byl Jan Kouba, což bylo drzo- stí, an tu někdo jiný pod jménem t m se skryl.

Že p. Fuka ztratil chlapce, nej- staršího z jeho dítek, jest pravdou, však na místě soustrasti k Fukově rodině, chťt jej činit takto terčem posměchu, jest darebáctví a na etí utrhaní a pšálek, jenž se k tak mrzké lzí snížil, zasluhoval by být po právu potrestán.

S úctou Tom Polda.

Cleveland, Ohio. — Čtená red.! S potěšením vám oznamuji, že jsem šiel stroj č. 5. Pok. Záp. co premii za doplatek \$21.00 obdržel v pořá- ku. Od dovozu jsem zaplatil \$1.00. Moje manželka pracuje na strojích